Sátoralja-Ujhely, 1892. október 2. 40. sz. Huszonharmadik évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁR.
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyilttérben minden garmondsor dija 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLÉN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK
HIVATALOS LAPJA.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

BEIKTATÁSI DIJ
hivatalos hirdetéseknél:
Minden egyes szó után 1 kr.
Árvaszéki bélyeg 30 kr.

Kiemelt díszbetűk s körzettel ellátott hirdetményekért térmérték szerint minden 3 centiméter után 8 kr számittatik.

Állandó hirdetéseknél kedvezmény nyujtatik.

Előfizetések a „Zemplén" nyomdába küldendők.

A vármegye gyülésterméből.

Hatalmas ember-sereg gyülekezett egybe f. hó 27-én S.-A.-Ujhelyben, a t. vármegyének ősi tanácskozó termében, — lent a hosszú zöld asztalok körül és fent a karzatokon. Amott a vármegye komolytekintetű atyái, emitt *S.-A.-Ujhely* lelkes honleányai foglaltak helyet, ott is, itt is ugy betöltve minden talpalatnyi tért, hogy a jelenlévőségnek nem csekély része kiszorult a tágas terembe torkolló folyosókra.

Mik voltak az okai ennek a nagy, valóban szokatlan érdeklődésnek, — habárköztudomásu, nem lesz felesleges dolog a jövendőség számára itten feljegyezni. Az egyik az, hogy a szülő vármegye legnagyobb élő szülöttjét, *Kossuth Lajos*-t, akarta születésének kilencvenedik évfordulóján köszönteni; a másik az, hogy a tisztikar soraiban támadt hézagokat kellett választással betölteni. A harmadik ok, hogy t. i. egy kis »parlamenti vihar« is támadhat, amit látni gyönyörüség, nem vált be és igy mindazok, ha voltak ilyenek, kik a vihar előérzetével seregletek ide, a *Falb* Rudolf csalódásával szállingóztak el innen. Egy kis villámlás, az igaz, hogy volt, de arra a villámlásra szükség is volt; mert tisztábbá tette a levegőt, melyben élünk, mozgunk és vagyunk.

Nagyon tévesen itélnek azok, kik a főispáni székből elhangzott mentori szavakat, azt a hazafias és bátor szózatot, melynek lényege alább olvasható, hamiskás interpretációkkal kisérik. Nem szorul az a szózat magyarázatra, mert világos; nem fog rajta a kritika, mert igazságot tartalmaz; nem tűri az incselkedést, mert higgadtságával imponál; nem talál abban kivetnivalót még a legadázabb irigység sem, mert az önzetlen hazaszeretet képezi eredő forrását. A bölcs mérsékletű *Dedaluss* ad abban édes atyai jó tanácsot a fellengzős *Ikaruss*-nak.

Akik szinte egy emberöltőn át emlékeznek, mondják, hogy ilyen imponáló képe nem volt ennek az ősi teremnek, mely a vármegye »hivatalos« közönségének százait fogadta falai közé, mint volt a f. hó 27-én.

Nemcsak a számbeli sokaság, de annak a felszámlálhatatlan sok embernek szivbeli egyesülése tette imponálóvá a képet. Aki szivében kegyeletet, a históriai nagyság iránt hódolatot, a *Kossuth* Lajos nyilvános élettörténetével szemben tiszteletet nem érzett volna: olyan ember és olyan hazafi ezen a közgyülésen, bizony mondom, hogy egyetlenegy sem volt jelen. Más és más a vallásunk, de azért egy istent dicsérünk; más és más lehet a politikai meggyőződésünk, de azért mindnyájan egyek vagyunk a 90 éves *Kossuth*-hoz forduló kegyeletünkben.

Igy gondolkozom én. És azt hiszem, hogy közöttem s t. olvasóm között éppen ugy nincs vélemény-különbség, mint nem volt és nem is lehetett a 27-iki közgyülésen ember és ember között a legnagyobb emberrel szemben, kit Zemplénvármegye szült a közszabadság apostolául és kit a nemzet története az időknek végeiglen, *Kossuth Lajos*nak nevez.

Ilyen vélemény-egységet olvastam én le a közgyülés elnökének arcáról és vettem ki azoknak a tekintetéből, kik az elnöki szék körül az első helyeken foglaltak ülést. Ott voltak pedig: Matolay Etele, Dókus József, Diószeghy János, Szirmay Vilmos gf., Andrássy Sándor gf., Sennyey István br., Dókus Ernő, Molnár Béla dr., Balogh Géza, Kazinczy Artúr, Dessewffy József, Lengyel Endre dr., Becske Bálint, Bernáth Elemér, Kazinczy Andor, Argalács Márk, Ballagi Géza dr., Klein Nándor, Fejes István, Prámer Alajos, Szent-Iványi László, Meczner Béla, Nemes Lajos, Chyzer Kornél dr., Pilissy Ferdinánd, stb. stb.

A »Zemplén« hódolattal hajol meg a szülővármegye közönségének nagysága előtt, mely a legnagyobb élő fia iránt érzett kegyeletes megemlékezést oly bölcs mérséklettel tudta megegyeztetni a koronás fő irányában megnyilatkozott jobbágyi hüséggel. Megmutatta, hogy nem tüntetni, hanem ünnepelni akar. Bebizonyitotta, hogy a *disskor* megünneplése még az elfogult édes anya, a szülővármegye kebelében sem okozhat *disskordiát*, egyenetlenséget.

*

Az ily értelemben megszólaló közgyülés igy folyt.

Főispán őméltósága pontban d. e. 10 órakor lépett az ősi terembe s mig elnöki székéhez ért, minden oldalról lelkesen felhangzó éljenzés köszöntötte.

A közgyülés első jelenetéről s lefolyásáról szóló és a vármegye főjegyzőjétől eredő jegyzőkönyv előadása szerint, — főispán őméltósága, a nagy számban egybegyült bizottsági tagokat üdvözölvén, a következőkben szólt:

Ő császári és apostoli királyi Felsége, koronás királyunk megkoronáztatásának 25 éves fordulója alkalmából rendezett hódoló ünnepségekre a vármegye törvényhatósága egy küldöttséget méltóztatott vezetésem alatt s képviseletében ki küldeni. A teljes számban egybegyült küldöttség Budapestre utazva, ott mindazokon az ünnepségeken megjelent, amelyek, mint azt a hirlapokból is olvasni méltóztattak, nemcsak fényesek, hanem a magyar ember királyszerető, hagyományos jellemének teljesen megfelelő oly őszinteséggel teljesek valának, hogy az uralkodó házzal leérkezett nagy hatalmasságok képviselőit is mélyen meghatották és melyek a hirlapok közléseit messze fölülmulták.

A vármegyék és törvényhatósági joggal felruházott városok küldöttségét Őfelsége junius hó 9-ik napján, a nagy trónteremben fogadta s miután *Szapáry* Gyula gf., ministerelnök őnagyméltóságának az egész ország képviseletében megjelentek nevében mondott üdvözletét meghallgatta: királyi válaszában megparancsolta, hogy fejedelmi köszönetét küldőinknek vigyük meg, — amit ezennel teljesitek. (*Lelkes éljenzések.*)

A fényességében és gazdagságában páratlan szép lovas bandériomban, mely Őfelségét Budapestre érkeztekor a vasuti pályaháztól a királyi várlakig kalauzolta és mintegy hű testőrségét képezte, vármegyénk a többieket messze tulhaladó számban volt képviselve, amennyiben 15-en vettek részt vármegyénk főurai és birtokosaiból még pedig: *Andrássy* Géza, *Andrássy* Tivadar, *Andrássy* Gyula és *Andrássy* Sándor grófok, *Bernáth* Béla, *Dókus* Ernő, *Harkányi* János, *Hadik-Barkócsy* Endre és *Hadik* Sándor grófok. *Mailáth* József gf., *Molnár* Béla dr., *Lónyay* Gábor, *Sennyey* István és *Sennyey* Béla bárók, *Sztáray* Antal gróf. Ezeket a neveket azért soroltam fel, hogy méltóztassanak elismerésük kifejezéseként jegyzőkönyvbe igtattatni és az utókor részére megörökiteni. (*Helyeslés.*)

Az adminisztráció, mint azt a számonkérő szék jegyzőkönyve, de az elmult hónapokban általam teljesitett szolgabirói hivatalok megvizsgálása is igazolják, kifogástalan és teljesen megnyugtató. A pénzkezelés az egyes járásokban pontos. Tisztviselőink buzgó fáradozással igyekeznek a reájuk rótt nagy munkahalmazzal megküzdeni. — A közbiztosságról, mely május óta megzavartatott, valamint a kolera-járvány ellenében tett óvintézkedésekről a vármegye alispánja fog még jelentést tenni; ez alkalommal tehát csak annyit jegyzek meg, hogy minden lehetőt elkövettünk a járvány behurcolásának megakadályozására.

Az utolsó időben vármegyénk több városá-

TÁRCA.

TÁLLYA.*)

I.

Szegény város! szörnyen megváltozott,
Mint egy himlőt kapott *Madonna*-arc.
Kivül a hegyben bús, elátkozott
Dühvel foly ember s férgek közt a harc.

Végső falatját védi s tűzborát
Pusztitó férgektől a földmives:
— Pusztúl *Tokaj*, haldoklik a borág,
Bakhus öregszik, a furmint kivesz! —

Ez van fölirva a hegyhátak előtt;
A rémült ég boltján ez sápadoz;
Ezt siratják a roskadt háztetők;
Erről sóhajt a szél bokraihoz.

A föld szegényül, kincseket nem ád,
Sőt minden régit lassan visszaszed;
Minden ajándékát, adott szavát:
Kedélyt, bort, ifjuságot, kenyeret . . .

(1890.)

II.

Szól a világ: *Kossuth* enyém!
Legnagyobb emberem.
A nemzet szól: *Kossuth* enyém!
Nagygyá úgy nőtt velem.

S a kis város a völgy felett,
Mint egy anya, mosolyg:
Tiétek fényes tettei,
Enyém bölcsője volt.

(1892.)

*) Mutatóul: *Zempléni* Árpád költeményeinek II-ik kiadásából. *Szerk.*

Quarnero.*)

(Tárca Crkvenicáról.)

(Folyt. és vége.)

Az utas ki erre jár, rendesen föllátogat a *Fiume* fölött, már horvát területen fekvő *Trsatto*-ba is, rászánja magát az ötszáz lépcső megjárására, vagy kissé meredek hegyi ösvényen való sétára és ha magyarul beszél, az éretlen horvát suhancok esetleges impertinenciáira. A látókép és a *Frangepán*-vár megérdemlik a vállalkozást. Már a lépcsőfokain is meg-megállunk, hogy visszapillantsunk az előttünk elterülő városra és a festői tengerpartra. Felérve, a vár kapui készséggel nyilnak meg előttünk, mert a magyar borravalót itt sem gyülölik, csak a magyar szót és zászlót. A nehéz vasajtón belül azonnal a középkorban vagyunk. Könnyen oda segit a képzelet, ha egy ilyen félig ép, félig romvárat látunk mohos udvarával és dohos tornácokkal. melyekben olyan nehéz a lévegő, mint valaha a lakóinak természete lehetett. Különben akkor nem is szellemre volt szükségük, hanem nyers erőre. Ezt bizonyitja épitkezésük, fegyverzetük és egész életmódjuk. Még igy is, hogy elsodorta őket az ár! Soknak bármily hatalmas volt is, nem maradt még utódja sem. Igy történt e vár hajdani birtokosaival is a *Frangepán*-okkal, a „Quarneró királyaival," miként itt ma is nevezik őket. Eltüntek az élet szinpadáról. *Ferenc*, az utolsó, hóhérbárd alatt mult ki, nem annyira vétke miatt, mert hiszen a *Wesselényi*-féle összeesküvésnek alig volt részese, hanem mert nagy vagyona és hatalma volt. Ármány hurcolta a vérpadra, mint annyi mást, kinek feje a tömeg fölé emelkedett, a mi nagy bün az irigyek szemébeu.

A várba jutva, mindjárt a bástyára kapaszkodunk, melynek lépcsőjére szintén rátette lábát az idő, már pedig azt tudjuk, ahová az idő lép: »omlik, ha kő, ha vas.« A tetőn aztán befejezzük elébbi gyakori visszapillantásainkat egy hosszan tartó áttekintéssel. Jellemző képet tár elénk itt a nép élelmessége is, mely midőn már a föld elfogyott láb alól, a hegyek gerinceire épitkezett. Alapnak elég erősek is a *Karszt* részei, de hogy a szőlőt és egyéb hasznos növényt is megtürik hátukon, az már bámulatos. A hegyek közt mély, sötét szakadék képződött, melyből a *Zvir* bőséges forrása fakad. Hogy miért keresztelték el eredetétől pár lépésnyire *Fiumárá*-nak, midőn csakhamar

*) Ezt a szellemes tárcacikket, szerző beleegyezésével, a „Fővárosi Lapok« ez évi 243-ik számából vettük át. *Szerk.*

Mai számunkhoz fél ív melléklet van csatolva.

Sátoralja-Ujhely, 1892. október 2 — 40. sz. — Huszonharmadik évfolyam.

ELŐFIZETÉS ÁR.
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilttérben minden garmondsor dijja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLÉN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK
HIVATALOS LAPJA.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJ
hivatalos hirdetéseknél:
Minden egyes szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt diszbetűk s körzettel ellátott hirdetményekért térmérték szerint minden 3 centiméter után 3 kr számittatik.

Állandó hirdetéseknél kedvezmény nyujtatik.

Hirdetések a „Zemplén“ nyomdába küldendők.

A vármegye gyülésterméből.

Hatalmas ember-sereg gyülekezett egybe f, hó 27-én S.-A.-Ujhelyben, a t. vármegyének ősi tanácskozó termében,— lent a hosszú zöld asztalok körül és fent a karzatokon. Amott a vármegye komolytekintetű atyái, emitt *S.-A.-Ujhely* lelkes honleányai foglaltak helyet, ott is, itt is ugy betöltve minden talpalatnyi tért, hogy a jelenlévőségnek nem csekély része kiszorult a tágas terembe torkolló folyosókra.

Mik voltak az okai ennek a nagy, valóban szokatlan érdeklődésnek, — habár köztudomásu, nem lesz felesleges dolog a jövendőség számára itten feljegyezni. Az egyik az, hogy a szülő vármegye legnagyobb élő szülöttjét, *Kossuth Lajos*-t, akarta születésének kilencvenedik évfordulóján köszönteni; a másik az, hogy a tisztikar soraiban támadt hézagokat kellett választással betölteni. A harmadik ok, hogy t. i. egy kis »parlamenti vihar« is támadhat, amit látni gyönyörüség, nem vált be és igy mindazok, ha voltak ilyenek, kik a vihar előérzetével sereglettek ide, a *Falb* Rudolf csalódásával szállingóztak el innen. Egy kis villámlás, az igaz, hogy volt, de arra a villámlásra szükség is volt; mert tisztábbá tette a levegőt, melyben élünk, mozgunk és vagyunk.

Nagyon tévesen itélnek azok, kik a főispáni székből elhangzott mentori szavakat, azt a hazafias és bátor szózatot, melynek lényege alább olvasható, hamiskás interpretációkkal kisérik. Nem szorul az a szózat magyarázatra, mert világos; nem fog rajta a kritika, mert igazságot tartalmaz; nem tűri az incselkedést, mert higgadtságával imponál; nem talál abban kivetnivalót még a legadázabb irigység sem, mert az önzetlen hazaszeretet képezi eredő forrását. A bölcs mérsékletű *Dedalusz* ad abban édes atyai jó tanácsot a fellengzős *Ikarusz*-nak.

Akik szinte egy emberöltőn át emlékeznek, mondják, hogy ilyen imponáló képe nem volt ennek az ősi teremnek, mely a vármegye »hivatalos« közönségének százait fogadta falai közé, mint volt a f. hó 27-én.

Nemcsak a számbeli sokaság, de annak a felszámlálhatatlan sok embernek szivbeli egyesülése tette imponálóvá a képet. Aki szivében kegyeletet, a históriai nagyság iránt hódolatot, a *Kossuth* Lajos nyilvános élettörténetével szemben tiszteletet nem érzett volna: olyan ember és olyan hazafi ezen a közgyülésen, bizony mondom, hogy egyetlenegy sem volt jelen. Más és más a vallásunk, de azért egy istent dicsérünk; más és más lehet a politikai meggyőződésünk, de azért mindnyájan egyek vagyunk a 90 éves *Kossuth*-hoz forduló kegyeletünkben.

Igy gondolkozom én. És azt hiszem, hogy közöttem s t. olvasóm között éppen ugy nincs vélemény-különbség, mint nem volt és nem is lehetett a 27-iki közgyülésen ember és ember között a legnagyobb emberrel szemben, kit Zemplénvármegye szült a közszabadság apostolául és kit a nemzet története, az időknek végeiglen, *Kossuth* Lajosnak nevez.

Ilyen vélemény-egységet olvastam én le a közgyülés elnökének arcáról és vettem ki azoknak a tekintetéből, kik az elnöki szék körül az első helyeken foglaltak ülést. Ott voltak pedig: Matolay Etele, Dókus József, Diószeghy János, Szirmay Vilmos gf., Andrássy Sándor gf., Sennyey István br., Dókus Ernő, Molnár Béla dr., Balogh Géza, Kazinczy Artúr, Dessewffy József, Lengyel Endre dr., Becske Bálint, Bernáth Elemér, Kazinczy Andor, Argalács Márk, Ballagi Géza dr., Klein Nándor, Fejes István, Prámer Alajos, Szent-Iványi László, Meczner Béla, Nemes Lajos, Chyzer Kornél dr., Pilissy Ferdinánd, stb. stb.

A »Zemplén« hódolattal hajol meg a szülővármegye közönségének nagysága előtt, mely a legnagyobb élő fia iránt érzett kegyeletes megemlékezést oly bölcs mérséklettel tudta megegyeztetni a koronás fő irányában megnyilatkozott jobbágyi hüséggel. Megmutatta, hogy nem tüntetni, hanem ünnepelni akar. Bebizonyitotta, hogy a *diszkor* megünneplése még az elfogult édes anya, a szülővármegye kebelében sem okozhat *diszkordiát*, egyenetlenséget.

*

Az ily értelemben megszólaló közgyülés igy folyt.

Főispán őméltósága pontban d. e. 10 órakor lépett az ősi terembe s mig elnöki székéhez ért, minden oldalról lelkesen felhangzó éljenzés köszöntötte.

A közgyűlés első jelenetéről s lefolyásáról szóló és a vármegye főjegyzőjétől eredő jegyzőkönyv előadása szerint, — főispán őméltósága, a nagy számban egybegyült bizottsági tagokat üdvözölvén, a következőkben szólt:

Ő császári és apostoli királyi Felsége, koronás királyunk megkoronáztatásának 25 éves fordulója alkalmából rendezett hódoló ünnepségekre a vármegye törvényhatósága egy küldöttséget méltóztatott vezetésem alatt s képviseletében ki küldeni. A teljes számban egybegyült küldöttség Budapestre utazva, ott mindazokon az ünnepségeken megjelent, amelyek, mint azt a hirlapokból is olvasni méltóztattak, nemcsak fényesek, hanem a magyar ember királyszerető, hagyományos jellemének teljesen megfelelő oly őszinteséggel teljesek valának, hogy az uralkodó házzal leérkezett nagy hatalmasságok képviselőit is mélyen meghatották és melyek a hirlapok közléseit messze fölülmulták.

A vármegyék és törvényhatósági joggal felruházott városok küldöttségét Őfelsége junius hó 9-ik napján, a nagy trónteremben fogadta s miután *Szapáry* Gyula gf., ministerelnök őnagyméltóságának az egész ország képviseletében megjelentek nevében mondott üdvözletét meghallgatta: királyi válaszában megparancsolta, hogy fejedelmi köszönetét küldőinknek vigyük meg, — amit ezennel teljesitek. (*Lelkes éljenzések.*)

A fényességében és gazdagságában páratlan szép lovas bandériomban, mely Őfelségét Budapestre érkeztekor a vasuti pályaháztól a királyi várlakig kalauzolta és mintegy hű testőrségét képezte, vármegyénk a többieket messze tulhaladó számban volt képviselve, amennyiben 15-en vettek részt vármegyénk főurai és birtokosaiból még pedig: *Andrássy* Géza, *Andrássy* Tivadar, *Andrássy* Gyula és *Andrássy* Sándor grófok, *Bernáth* Béla, *Dókus* Ernő, *Harkányi* János, *Hadik-Barkóczy* Endre és *Hadik* Sándor grófok. *Mailáth* József gf., *Molnár* Béla dr., *Lónyay* Gábor, *Sennyey* István és *Sennyey* Béla bárók, *Sztáray* Antal gróf. Ezeket a neveket azért soroltam fel, hogy méltóztassanak elismerésük kifejezéseként jegyzőkönyvbe igtattatni és az utókor részére megörökiteni. (*Helyeslés.*)

Az adminisztráció, mint azt a szánonkérő szék jegyzőkönyve, de az elmult hónapokban általam teljesitett szolgabirói hivatalok megvizsgálása is igazolják, kifogástalan és teljesen megnyugtató. A pénzkezelés az egyes járásokban pontos. Tisztviselőink buzgó fáradozással igyekeznek a reájuk rótt nagy munkahalmazzal megküzdeni. — A közbiztosságról, mely május óta megzavartatott, valamint a kolera-járvány ellenében tett óvintézkedésekről a vármegye alispánja fog még jelentést tenni; ez alkalommal tehát csak annyit jegyzek meg, hogy minden lehetőt elkövettünk a járvány behurcolásának megakadályozására.

Az utolsó időben vármegyénk több városá-

TÁRCA.

TÁLLYA.*)

I.

Szegény város! szörnyen megváltozott,
Mint egy himlőt kapott *Madonna*-arc.
Kivűl a hegyben bús, elátkozott
Dühvel foly ember s férgek közt a harc.

Végső falatját védi s tűzborát
Pusztitó férgektől a földmives:
— Pusztúl *Tokaj*, haldoklik a borág,
Bakhus öregszik, a furmint kivesz! —

Ez van fölirva a hegyhátak előtt;
A rémült ég boltján ez sápadoz;
Ezt siratják a roskadt háztetők;
Erről sóhajt a szél bokraihoz.

A föld szegényül, kincseket nem ád,
Sőt minden régit lassan visszaszed;
Minden ajándékát, adott szavát:
Kedélyt, bort, ifjuságot, kenyeret . . .

(1890.)

II.

Szól a világ: *Kossuth* enyém!
Legnagyobb emberem.
A nemzet szól: *Kossuth* enyém!
Nagygyá úgy nőtt velem.

S a kis város a völgy felett,
Mint egy anya, mosolyg:
Tiétek fényes tettei,
Enyém bölcsője volt.

(1892.)

*) Mutatóül: *Zemplénl* Árpád költeményeinek II-ik kiadásából. *Szerk.*

Quarnero.*)

(Tárca Crkvenicáról.)

(Folyt. és vége.)

Az utas ki erre jár, rendesen föllátogat a *Fiume* fölött, már horvát területen fekvő *Trsatto*-ba is, rászánja magát az ötszáz lépcső megjárására, vagy kissé meredek hegyi ösvényen való sétára és ha magyarul beszél, az éretlen horvát suhancok esetleges impertinenciáira A látókép és a *Frangepán*-vár megérdemlik a vállalkozást. Már a lépcsőfokain is meg-megállunk, hogy visszapillantsunk az előttünk elterülő városra és a festői tengerpartra. Felérve, a vár kapui készséggel nyilnak meg előttünk, mert a magyar borravalót itt sem gyülölik, csak a magyar szót és zászlót. A nehéz vasajtón belül azonnal a középkorban vagyunk. Könnyen oda segit a képzelet, ha egy ilyen félig ép, félig romvárat látunk mohos udvarával és dohos tornácokkal. melyekben olyan nehéz a lévegő, mint valaha a lakóinak természete lehetett. Különben akkor nem is szellemre volt szükségük, hanem nyers erőre. Ezt bizonyitja épitkezrsük, fegyverzetük és egész életmódjuk. Még igy is, hogy elsodorta őket az ár! Soknak bármily hatalmas volt is, nem maradt még utódja sem. Igy történt e vár hajdani birtokosaival is a *Frangepán*-okkal, a »Quarneró királyaival,« miként itt ma is nevezik őket. Eltüntek az élet szinpadáról. *Ferenc*, az utolsó, hóhérbárd alatt mult ki, nem annyira vétke miatt, mert hiszen a *Weselényi*-féle összeesküvésnek alig volt részese, hanem mert nagy vagyona és hatalma volt. Ármány hurcolta a vérpadra, mint annyi mást, kinek feje a tömeg fölé emelkedett, a mi nagy bün az irigyek szemébeu.

A várba jutva, mindjárt a bástyára kapaszkodunk, melynek lépcsőjére szintén rátette lábát az idő, már pedig azt tudjuk, ahová az idő lép: »omlik, ha kő, ha vas.« A tetőn aztán befejezzük előbbi gyakori visszapillantásainkat egy hosszan tartó áttekintéssel. Jellemző képet tár elénk itt a nép élelmessége is, mely midőn már a föld elfogyott láb alól, a hegyek gerinceire épitkezett. Alapnak elég erősek is a *Karszt* részei, de hogy a szőlőt és egyéb hasznos növényt is megtürik hátukon, az már bámulatos. A hegyek közt mély, sötét szakadék képződött, melyből a *Zvir* bőséges forrása fakad. Hogy miért keresztelték el eredetétől pár lépésnyire *Fiumárá*-nak, midőn csakhamar

*) Ezt a szellemes tárcacikket, szerző beleegyezésével, a »Fővárosi Lapok« ez évi 243-ik számából vettük át. *Szerk.*

Mai számunkhoz fél ív melléklet van csatolva.

ban tüntetések rendeztettek *Kossuth Lajos* (*Hosszszas és lelkes éljenzés.*) hazánkfia születése 90-ik évfordulójának megünneplése végett, mely tüntetések, habár a kegyelet határait sehol át nem lépték, mégis, miután a legszebb és legnemesebb célból rendezett politikai jelentőségü ünnepségek is könnyen zavarokat okozhatnak, kérem a vmegye polgárságát, hogy ne engedje magát oly irányba tereltetni, mely, legbensőbb hazafias meggyőződésem szerint is és amit bátran kinyilvánitok, könnyen egy ország belső békéjének megzavarására vezethetne. (*Mozgás.*)

A főispán elnöki megnyitója után a vármegye főjegyzője, ezredéves alkotmányunkkal egykorú ősi szokás szerint, főispán őméltóságát elnöki székében üdvözölvén és köszönetét nyilvánitván ugy a törvényhatóság közjólétére törekvő fáradozásai, mint a tisztikar buzditására szolgáló dicsérő nyilatkozatáért, üdvözlő beszédét az elnöklő főispán éltetésével végezte.

Ezután *Meczner* Béla, bizottsági tag, a tárgyalás sorrendjéhez kivánván szólani, szót kért s meleg szavakkal vázolta azt a hazafias kegyeletet, amit hazánk nagy fia, *Kossuth Lajos* iránt az ország polgárai éreznek, — és előadván, hogy *Zemplén*-vármegye, mely bölcsőjét látta határai közt ringani, a kegyelet kettős kötelékével van hozzá fűzve: hagyományos multjához méltóan fog cselekedni akkor, ha *Kossuth Lajos* születésének 90-ik évfordulója alkalmából, az üdvözlésnek elhatározása végett beadott inditványt első sorban veszi tárgyalás alá s kéri ennek elhatározását. (*Általános helyeslés*)

A tárgyalás sorrendjére vonatkozó inditvány elfogadtatván, kimondta a közgyülés elnöke, hogy a tiszti főügyészi választás megejtése előtt a beadott inditvány, (melyet egész terjedelemben közlünk,) vétessék tárgyalás alá.

Az inditvány igy szól:

Kossuth Lajos, hazánk és vármegyénk nagy fiá születésének 90-ik évfordulóját Magyar hazánkban körök, társulatok és közigazgatási hatóságok hazafias kegyelettel ünnepelték meg és a nagy férfiu számos helyen, igy Budapesten, Magyarország fő és székvárosának és a többek közt S.-A.-Ujhely városának is diszpolgárává választatott.

Zemplén vármegyet szép multjára érdemetlennek tartaná és a hazafiatlanság sötét vádjával illetné a Magyar nemzet és a müvelt világ, ha saját fia és méltó büszkesége, *Kossuth* Lajos iránt való szeretetének és kegyeletének ez alkalomból is kifejezést adni elmulasztaná.

Ugyanazért alólirott vármegyei bizottsági tagok, teljes bizodalommal inditványozzuk, hogy a Zemplén-vármegyénket képviselő folyó évi szeptember 27-én ülésező vármegyei bizottsági közgyülés

Kossuth Lajosnak Turinba

üdvözlő iratot küldjön és azt jegyzőkönyvében örökitse meg.

1892, szeptember 16-án.

id. *Lengyel* Endre dr., *Vass* Imre, *Szeremley* Gábor, *Kun* Béla, *Galgóczy* Barna, *Bálint* Dezső, id. *Bajusz* József, *Kálniczky* Károly, *Kun* Zoltán dr., *Hlavathy* János, *Láczay* Elek, *Schön* Vilmos dr.

Az inditvány egyhangúlag elfogadtatván, *Kossuth* Lajos nagy hazánkfiához és vármegyénk szülöttjéhez Turinba üdvözlő levél fog intéztetni, mely írat egyszersmind a jövendő idők számára jegyzőkönyvbe igtattatni rendeltetett.

A *Vékey* Gedeon elhalálozásával megüresedett tiszti főügyészi állás betöltése végett a kijelölő bizottság megalakitására főispán őméltósága a közgyülést fölhiván, megválasztattak: Diószeghy János, Lengyel Endre dr. és Szerviczky Ödön, — főispán őméltóságától kineveztettek Andrássy Sándor gf., Vladár Emil és Stépán Gábor; a kijelölő bizottság tanácskozásra visszavonulván, a közgyülést, elébb Pólányi Géza tb. tiszt alügyészt a választás megejtéséig ügyészül már helyettesittetvén, főispán őméltósága felfüggesztette. — A főügyészi állásra *Horváth* József és *Mizsák* István jelöltettek; amennyiben pedig 20 biz. tag a szavazás elrendelését kérte, az el is rendeltetett és szavazatszedő küldöttségül *A.—M*-ig *Lenesés* János elnöklete mellett tagokul *Ferenczy* Elek dr., és *Ballagi* Géza dr., jegyzőül *Prihoda* Etele, — ugyszintén *M.—Z*-ig *Kecskés* Antal elnöklete alatt *Rimaszombathy* Pál és *Szmrecsányi* János, jegyzőül pedig *Németh* Géza neveztettek ki.

Féltizenegyre járt az idő mikor a legnagyobb élénkséggel megkezdték a szavazást s $^3/_4$ 12 volt, midőn az első küldöttség elnöke jelentette az eredményt. Minthogy pedig e jelentésből az tünt ki, hogy a szavazásnál az 1886. évi XXI. t. c. 84. §-ának rendelkezése, hogy t. i. a szavazó neve és szavazata jegyzőkönyvbe foglalandó, elég nem tétetett, hosszas és igen zajos pro- és kontra eszmecsere után, melyből megértettük, hogy *Horváth*-ra 138-an, *Mizsák*-ra 173-an szavaztak, tehát a többség 35 szó volt, főispán őméltósága feltette a kérdéseket:

Kivánják-e az uj szavazást?

Megsemmisitsem-é a beadott szavazásokat?

Harsogó **igen**-*kiáltások után határozatképpen kimondotta a közgyülés akaratát, hogy t. i. amennyiben formai hibák történtek, az első szavazás eredménye megsemmisittetik és az uj szavazás elrendeltetik.*

Erre igy alakultak meg a szavazatszedő küldöttségek; az I. küldöttségnél elnök: *Rimaszombathy* Pál, tagok: *Csapó* József és *Hornyay* Béla dr., jegyző: *Németh*, — a II. küldöttségnél, elnök: *Nemes* Ferenc, tagok: *Bajusz* József és *Malonyay* Ferenc, jegyző: *Prihoda*.

D. u. kevés hijja volt a két órának, mikor a második szavazás eredményét kihirdették, éspedig kapott:

Mizsák István 145, — *Horváth* József 105 szavazatot, tehát a győzelem ismét a *Mizsák*-párté volt, most már 40 törvényes és szabályos szavazattal.

Ezek során a tiszti ügyész megválasztatván, az ekként megüresedett tiszti alügyészi állásra *hárman* pályáztak s ki is jelöltettek, u. m. *Juhász* Jenő, *Krasznapolszky* Ferenc és *Somogyi* Bertalan, kik közül *Somogyi* Bertalan győzött 81 szavazattal: *Juhász* Jenő 45., *Krasznapolszky* Ferenc 12 szavazatot nyertek.

A megválasztottak hivatali esküjöket a közgyülés szine előtt, zajos éljenzések közt, letévén, — főispán őméltósága *Dókus* László közig. gyakorlót tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki és az első napi közgyülés a pártatlan főispán lelkes éljenzésével d. u. $^3/_4$3-kor véget ért.

(Folyt. és vége következik.)

Vármegyei ügyek.

A kereskedelemügyi m. kir. minister kiküldöttje, *Herczegh* Bertalan, ministeri számvizsgáló, f. hó 26 án, egészen váratlanul S.-A.-Ujhelybe érkezett, hogy behatóan megvizsgálja a vármegyei számvevőségnél a törvényhatósági utadó-ügynek egész rendszerét és a közuti pénztár kezelését. Három napot töltött itt munkában s a számvevőségnél talált rendszert minden részletében *mintaszerűnek* és az utadó-ügy kezelését minden mozzanatában a törvény rendelkezéseivel és az *Utasitások* szellemével egybehangzónak találta. A pénztárkezelésnél is tapasztalta, hogy az a számvevőséggel megkívánt szoros kapcsolatban áll. Elszomoritó jelenség volt azonban, hogy az utadó hátrálék kerek számban 138,000 ft, ami éppen az egy évi utadó-kirovás értékének felel meg; de amely helyzet javitása érdekében már előbb megtétettek a legszigorúbb törvényes intézkedések. A minister kiküldöttje f. hó 29 én, Bihar-vármegye utadórendszerének megvizsgálása céljából, Ujhelyből N.-Váradra útazott.

——

Kiegészitett bizottságok s választmányok. A vármegye f. hó 28-án, folytatólagosan tartott közgyülése alkalmából *Barthos* József főszolgabirót a község-jegyzői vizsgáló bizottságba, — *Kecskés* Antal biz. tagot a vármegyei nyugdijalapra ügyelő választmányba, — *Hönsch* Dezső biz, tagot a *Bukovinszky*-alapot kezelő bizottságba, — *Kun* Frigyes b. tagot a gazdasági választmányba, — végre *Ballagi* Géza dr. b. tagot a szabályrendeleteket alkotó vármegyei bizottságba, az üresedésbe jutott helyekre választotta be tagokul.

——

Uj szolgabiró. A közgyülésről szóló tudósitás második része jelen számunkból kiszorulván, itten hozzuk köztudomásra, hogy a szept. 28-án folytatott közgyülés a szinnai j. szolgabirájává közfelkiáltással *Horváth* Istvánt választotta meg. Éljen!

Hirek a nagyvilágból.

A kolera Hamburgban e hét folyamán sokat vesztett erejéből, s ugy látszik pár hét mulva teljesen kiadja a mérgét. *Krakó* ban egy hét óta ujabban senki sem betegedett meg kolerában.

Lahováry, román külügyminister, e napokban kihallgatáson volt Bécsben királyunk Őfelségénél.

Szerbiában napról-napra jobban elmérgesedő pártvillongások vannak a megbukott radikális és a kormányra jutott szabadelvü elemek között.

A bolgár nemzeti kiállitás tanulmányozása végett Filippopoliszba rándult magyar társaságot a bolgár hivatalos körök a legkitüntetőbb fogadtatásban részesitették.

A rodostói emlékek közül a *Rákóczi*-templom már teljesen helyre van állitva s igy hozzáfogtak már a többi emlék kijavitásának munkálatához is.

Poroszország jövő évi állam háztartásában 86 milliónyi márka hiánylatot tűntet elő a költségvetés.

Hirek az országból.

Kolera. A tegnapi lapok azt a megdöbbentő hírt hozták Budapestről, hogy a fő- és székvárosban halálelesetek voltak, mégpedig a kolerának leggyanusabb tünetei közt. Az orvosok, kik a halottak beleit felbontották, nem kételkednek abban, hogy a *kimúltak ázsiai kolerának estek áldozatúl.*

Az országgyülés szabadelvű pártja e napokban tartott értekezlete alkalmával jelölte ki azokat a tagokat, kiket kebeléből a közös ügyeket tárgyaló országos bizottságba ki fog küldeni. A zempléni országos képviselők közül rendes tagúl választandónak ajánlották: *Andrássy* Tivadar gf.-ot.

---

ismét elnyeli az *Adria*, annak nincs nyoma a hagyományokban; de azt látjuk, hogy rövid pályafutása alatt is hasznossá tudja magát tenni, mert malmokat és gyárakat hajt. De jobban elragad bennünket a tengerre való kilátás. Ezt a bűvös erejü nagy vizet még az örökké borivók is lelkesülve nézik, lehet, hogy azért is, mert nem innivaló.

A váron kivül esik *Trsatto*-nak egy másik nevezetessége is, a templom, melynek épitésére érdekes esemény szolgáltatott okot. Rég történt, 1291-ben, midőn a szenteknek még nem lehetett attól tartaniok, hogy mindenfelé zónázó halandókkal találkozhatnak, kik, főleg az ujságirók, fölfedezhetnék inkognitójukat. Akkor egy pár vállalkozó angyalka, féltvén a boldogságos szüz házát a szaracénoktól, *Názáret*-ből átszállitották a biztos trsattói hegyre, s ezt egy öreg szent életű pappal nyilatkoztatták ki a népnek. De ezt a legfelsőbb kegyet nem igen becsülte meg a nép, mert háladatosság helyett elbizakodó lett. Hiába épitették a ház fölé a maig is fennálló templomot, inkább a korcsmába jártak, hol szentelt viz helyett pálinkát kaptak. Ezt aztán a jó angyalkák is megsokalták s becses hozományukkal egy éjjel elszárnyaltak *Loretto*-ba, hol a boldogságos szent Szüz házát ma is nagy számmal keresik föl a bucsujárók. Mikor hire futott, hogy *Trsatto*-ról eltünt a szent hajlék, támadt nagy ijedelem, fogadalmat tettek, hogy nem isznak többé pálinkát, (csak bort,) a mit meg is tartottak mai nagig is. *Trsatto*-ról többen egész *Lorettó*-ig térden csuszva mentek, kérni az angyalkákat, hogy hozzák vissza a szent házat, de azok erről hallani sem akartak már. De hogy a kétségbeesetteket megnyugtassa az akkor uralkodó pápa, elküldte a *Lukács* apostol kezével készitett *Mária*-képet, melyet aztán nagy pompával hordoztak meg az egész környéken s a templomba helyezték el. Igy lett ez a templom is hires bucsujáró helylyé, *Mária* pedig az egész quarnerói hajós nép patrónájává. A ki nagyobb hajóra száll a *Madonna del mare* kis képét ereklye gyanánt viszi el ma is a keblén, s az oceánokon kitörő nagy viharoknál, midőn mindenki reményét veszti, a quarnerói még bizik a védőszentjében s megfogadja, hogy alapitványt tesz szent célra, ha megszabadul. Azt mondják, hogy legtöbb esetben meg is menekülnek. Legalább volt már eset, hogy az egész hajó népe elsülyedt, csak egyetlenegy quarneroi szabadult ki a veszedelemből. Az ehhez hasonló esetek meghatóan vannak illusztrálva a templom falán tele aggatott képekkel, melyek vi haros tengert ábrázolnak elsülyedő hajókkal s mindenféle szerencsétlenségekkel, minők csak tengeren érhetik az embert. A képek alá van irva a hajó neve, a szerencsétlenség szinhelye és az évszám. Megható a vallásosság e nyilvánulása. És ha mindnyájan mindig erős hittel birnánk, bizony nyugodtabban is türnők a csapásokat.

Trsatt-on kivül *Buccari*-ban és *Portore*-ban is elég jó karban állnak még a *Frangepán* és sógora; *Zrinyi* Péter várai. Különösen a portorei, mely pedig azóta folytonosan használatban van. Miután kincseitől alaposan kifosztották; ezt is, mint a többi várat, a katonaság foglalta el lőporraktárnak, most pedig a jezsuiták tulajdona s nevelő intézetnek van berendezve. Nem különben járt a *Zrinyi*-kastély is, csakhogy megforditott sorrendben, mert abban előbb laktak paulinus szerzetesek s azután vált kaszárnyává és azt állitja az itteni néphumor, hogy most meg a »legveszedelmesebb ördög,« a városi hatóság bujt bele. Nem tudom, mi szolgáltatott okot a lakosoknak a hatóságot olyan veszedelmesnek tartani; de azt látom, hogy nagyon el vannak keseredve városuk és kikötőjük hanyatlásán. Mert nagy multja és még nagyobb reménye volt a jövőt illetőleg. Ezt a neve is mutatja: *Portoré*, (a mai annyit jelent királyi kikötő.) Ez elnevezést még *Alboin* longobard király rövid itt tartózkodása után nyerte. Azután is több királyi főt látott falai közt, köztük *IV. Béla* magyar királyt, ki a tatárjáráskor ide menekült. Majd *III. Károly* szemelte ki hadi kikötőnek s arzenált épittetett. De később belátták, hogy ez a hely nem alkalmas erre s felcserélték *Pólá*-val s a nagy hajóépitő arzenált degradálták hajók foltozására s kisebb vizjáró művek létrehozására.

Egy kis vihart értünk, midőn egy izben oda hajóztunk. Kissé felhős időben indultunk meg, de vizek fölött gyakran a kis bóru is gyorsan terjeszkedik és orkánt idéz elő. Most is egyre sötétebben terjedt, ráborult a szigetekre, melyeket látatlanokká tett, onnét szétkuszott a tengerre, felöltve annak sötét szinét annyira hogy nem lehetett megkülönböztetni: hol végződik a felhő s hol kezdődik a vizfölület. Azalatt folytonosan mennydörgött, villámlott, az eső pedig záporként zuhogott.

Folytatás a mellékleten

Az állami számvevőszék elnökségére *Hieronymi* Károlyt jelölte ki első helyen és őtet ajánlotta kinevezésre Őfelségének az országgyülés.

Darvas Imre, a velünk szomszédos *Abauj-Torna* vármegyének népszerű főispánja, a főispáni karnak egyik legidősebb tagja, főispáni diszes állásáról lemondott.

Veszprém város közvetetlen közelében, a Bakony vadregényes alján, gyönyörö szép csepegő kő-barlangot fedeztek föl a mészkő robbantásával foglalkozó munkások. Az uj barlangban kényelmes lépcső és tágas út vezet.

Gajzágó Salamon, az állami számvevőszék leköszönt elnöke, hű szolgálatai jutalmául a valóságos belső titkos tanácsosi nagy-méltóságot és az I. osztályu vaskorona-rendet kapta.

Budapest fő- és székváros rendőrfőkapitányává *Séllyey* Sándor dr., rendőrtanácsos nevezetett ki.

Wekerle Sándor dr., kir. pénzügyminister, az állam részére Budapesten nagy gyárat épittett, mely állandóan 200 munkásnak ad majd foglalkozást. Ez a gyár fogja előállitani a nikelből verendő uj váltópénzt.

Szinház.

Amint már mult számunkban jeleztük, szombaton, f. hó 24-én, megnyitó előadásúl *Zeller* operettjét, a *Madarász*-t adták telt ház előtt, teljes sikerrel. Szünni nem akaró tapssal fogadta a közönség az ő kegyeltjeit: *Ruzsinszky* Ilonát (Mária), *Halmayné*-t (Postás Milka), *Kiss* Pistát (Ádám) és *Rácz* Gyulát (Szaniszló), kik mindannyian a mai szerepükben is bebizonyitották azt, hogy nemcsak hangjuk, de játékuk is kifogástalan. *Szerdahelyi* (Csörsz) ma neki megfelelő szerephez jutott (nem úgy, mint a mult szezónban); *Boros* (Kaskó) a régi jó volt.

Vasárnap két előadás is volt: egy délután s színre került a *Peleskei nótárius*; egy este, amikor a *Szép Darinkát* játszták. Az előbbi (igaz, hogy gyermek- és népelőadás volt) olyan kedélyesen folyt le, hogy nemcsak a nagyszámu közönség, de maguk a játszók is mulattak és kedélyeskedtek a — színpadon. Ez a jó kedv, ez a csapongó vigasság, úgy látszik, belenyult az esti előadásba is, mert *Halmay*-né (Lidi) túleleven volt; olyan, hogy szerepének személyesitőjét egészen kivetkeztette a *természetesség* ruházatából. Ha szeles is egy kis lány, olyan még nem lehet távolról sem, ha mindjárt sok is benne a naivitás, mint aminőnek *Halmay*-né alakitotta. A sok még a jóból is megárt. A gyenge kis darabba a játszók iparkodtak lelket önteni. Sok drámai hévvel és természetességgel játszott *Kiss*-né (Szép Darinka); *Rácz* Gyula (Milán) bosnyák nótái nagyon tetszettek; *Szathmáry* (Csörgő) és *Szentessy* Ilon (Klára), valamint *Szakács* (Balázs) sok jóakarattal, még több igyekezettel oldották meg kissé nehéz feladatukat.

Hétfőn, mérsékelten felemelt helyárak mellet, *Milöcker* szép muzsikáju, de nem nagyon dallamos operettje, *A boszorkányvár* került szinre, telt ház előtt. Az egyszerű s nem is nagyon mulatságos meséjű darabot csak a zenei szépségek teszik vonzóvá. Maga az előadás elég korrekt volt. Kitűntek: *Ruzsinszky* (Coralie), *Halmay*-né (Verus), *Szerdahelyi* (Andris), *Boros* (Kányavár) és *Rácz* (Józsi). A kórus szabatosan énekelt, csak egy kétrikácsoló hang a férfi és női karban éktelenitette el a különben igen kedves dallamokat.

Kedden, ujra operett, *Rip van Winkle*, amelyben *Barta* Sarolta, a szinésziskola végzett növendéke próbált szerencsét. A kisasszony, a ki *Lisbeth* nehéz szerepét *akarta* megjátszani, a jó játékosok és énekesek között nem talalta magát otthon. Játéka szegletes; hangja gyönge; beszéde gyors és hadaró. *Kis* Pista (Rip) gyönyörüen énekelt, korrektül jatszott; *Szerdahelyi* (Derrick) ügyes volt; *Rácz* (hadnagy) szépen énekelt. *Kövesdi* Rózát (Katrina) kár énekes szerepekben fellépetni: nem neki való *Boros* (Jean) mint mindig, ma is kacagtató volt. *Szathmáry* (Van der Bilt) sokat tulzott, ami nem jó áll neki.

Szerdán *Szentessy* Ilona jutalomjátékául *Angelo* ment gyér számu közönség előtt. Az előadás, le számitva *Szathmáry* (Rodolfo) erős rekedtségét, kiváló volt. *Szentessy* (Tirbe) és *Gyurman* (Bragadini Katalin) oly alakitásokat mutattak be, amelyek bizony megérdemelnék a nagyobb pártfogást. A kis közönség nem fukarkodott ugyan a tapssal, de hát ez nem jutalom, csak elismerés. *Halmay*nak pedig egy jó tanácsot adunk: egy sugó helyett, aki kiabál, szerződtessen inkább egy kiabálót, aki — sug.

Csötörtökön másodszor *A boszorkányvár*, rendes helyárakkal, közepes számu hallgatósággal. — Az aranyszőke *Ruzsinszky* (Coralie) — tüneményesen szép szinű haj — ma is a szívek mélyéig hatott csengő bongó hangjával. Különösen a *Csókdal* volt kedves annyira, hogy az ember szinte . . . megkivánta *Halmay* né (Verus) ennivalóan kedves volt s az ámitás-számitás kupléval bőven rászolgált a kétszeri ujrázásra. *Rácz* olyan volt, mint máskor is rendesen; *Szerdahelyi* elemében volt. Kár, hogy az egész előadás a szobrászok számára látszott rendezve lenni, akik pompás *„hónallj tanulmányokat“* tehettek volna. Ami pedig lehet hasznos a szobrászoknak, kellemes a közelről nézőknek; de nem élvezetes — a publikumnak.

Pénteken, *Ruzsinszky* jutalomjátékául, *Orfeusz a pokolban* c. operett került szinre közepesen telt ház elött, Az előadás kritikán alul álló volt. *Vénus*-nak éktelen éneke, *Diáná* nak éretlen hangja, a karnak féktelen kiabálása visszatetszést keltett mindenkiben. A nem szinpadra, de városligeti komédiás bódéba illő előadásról, melyen a legsület lenebb viccek lettek »*megeresztve*,« annyit mondhatunk, hogy szerencséje *Halmay*-nak, hogy a szezonban ez az *utolsó* operett-előadás volt. Ha csak ilyen megjátszással mulattatja a közönséget: nem kérünk belőle. Nemcsak a darabnak, hanem a társulatnak és *Halmay* nak is megmentette a becsületét a jutalmazandó, *Ruzsinszky*, aki egy csinos virág-csokrot is kapott tisztelőitől. *Ruzsinszky* (Euridike) ugy kimagaslott játékával, énekével, komolyságával társai közül, hogy a többieket szivesen nélkülöztük volna. Mellette *Rácz* (Orfeusz) tünt ki; *Kiss* Pista (Plutó) szépen énekelt.

Szombaton *Pont Biquet család* bohózatos vigjáték került szinre.

Erről jövőre. **Kópé.**

Különtélék.

(**Kinevezés.**) A kir. pénzügyminister *Csutkay* Béla áll. végrehajtót a sepsi-szt. györgyi pénzügyigazgatósághoz kataszteri nyilvántartó biztossá nevezte ki.

(**Az időjárás.**) szépségének és tartósságának érdekes bizonyságául szolgál az a körülmény, hogy nemcsak az akácfák, de már az orgona- és gyümölcsfák is hozzáfogtak a második virágzáshoz. Régi, tapasztalt emberek hosszu, szelid őszt jósolnak ezekből a jelenségekből.

(**A helybeli főgimnáziom**) uj épülete ma-holnap tető alá kerül. A fedél-szerkezetnek hatalmas gerendái már fent vannak a tompai kőből s téglából rakott erős falakon. Az új épület így, fedél alá foglalva, fog kitelelni s tavaszkor fogja a kőmíves, ács, asztalos, lakatos, bádogos, üveges, szobafestő és a többi mester-ember végképp rendbehozni, egyszersmind az uj és az ó épületet egygyé formálni serény és szép munkával. Csak most halljuk, de nem birjuk elhinni, hogy a főgimnáziom épitését nem újhelyi, hanem idegen épitő-vállalkozóra bizták. Valjon?

(**Eljegyzés.**) Malomszegi *Csutkay* Béla, kataszteri nyilvántartó biztos, a mult szept. hó 29-én váltott jegyet Ujhelyben *Bánóczy* Kálmán t. polgártársunk kedves és szép leányával, *Ilonkával*.

(**Kossuth-ünnep Sárospatakon.**) A sárospataki ref. főiskola ifjúsága mult vasárnap, szept. 25-én, róvta le a kegyelet adóját a nagy hontalan, az egykor pataki jurista iránt, életének 90 ik évfordulója alkalmából; és e kegyeletes megemlékezést különösen ünnepiessé tette azáltal, hogy *Kossuth* Lajosnak egykori lakóházát, melyben az 1819/20. iskolai év folyama alatt lakott, emléktáblával jelölte meg. Este 7 órakor indult meg a főiskola nyugati kapujától az ifjuság fáklyás menete zene és dal kiséretében, s végig menve a *Kovács*-utcán, a nagy vendéglő mellett átfordult a piac-utcára, s igy érkezett a kivilágitott utcákon özv. *Lévay* Imréné házához, mely a nagy magyarnak egykor hajlékot adott s melynek falába van illesztve az emléktábla. Az ifjuság ünnepében az egész város közönsége, a vidékről épen itt levő számos vendéggel együtt, résztvett. A leleplezés ünnepies formaságát a főiskolai énekkar nyitotta meg a *Ne sirj ne sirj Kossuth Lajos!* nótával, utána *Eperjesi* Lajos jogh. szavalta el *Szuhay* Benedek barczikai ref. lelkésznek, még nemrégiben kedvelt ifjusági poétának, *Kossuth Lajos* cimű alkalmi költeményét; a valóban lendületes költemény az erőteljes előadásban igen élénk hatást tett. A főiskolai énekkar ujabb darabja után *Gaskó* Gyula, főiskolai szénior, lépett az emelvényre s szónoki hévvel előadott meleg, lelkes beszédben ünnepelte *Kossuth*-ot, mint a magyar nemzet megváltóját, kifejezte iránta az ifjuság örök ragaszkodását, hálát adott a gondviselésnek, amiért drága életét ily soká megtartotta, beszéde közben leleplezvén az emléktáblát és azt Sárospatak város polgársága kegyeletes gondjaiba ajánlotta, az ifjuságot pedig *Kossuth* emlékének hű ápolására kérte. Az emléktábla téglaalakú fekete márványlap, rajta evvel a felirással: *E házban lakott, mint a főiskola növendéke, Kossuth Lajos 1819/20. évben. 90-ik születésnapjának emlékére, a főiskola ifjusága. 1892.* — A lelepzés után ismét az énekkar mondott alkalmi darabot, utána *Bajusz* József jogh. szavalta el atyjának *Kossuthhoz* cimű alkalmi költeményét; befezésül az egész ifjuság a nagy közönséggel együtt elénekelte a *Hazádnak rendületlenül*-t. Midőn az énekkar remek szereplését s a szénior derék beszédét még egyszer kiemeljük, elismerésünket fejezzük ki a higgadt ifjuságnak e kegyeletes megemlékezésért! Csak hálás nemzetnek lehetnek nagy fiai!! *r. l.*

Ebben a zivatarban tántorgott elénk egy valóságos *Lear*; de nem a költő, hanem a csapszék *Lear*-je. Fenyegette a vihart és minket is, szörnyen dühöngve, hogy minden honfiui bánatának mi magyarok vagyunk az okai. Bizonyosan annak is, hogy áldozatul esett a dalmát vörös bornak. Kapitányunk épp a tengerbe dobással fenyegette, midőn ő maga szántából terült el, nem ugyan a tenger tajtékzó habjaiban, hanem csak a födélzet locspocsában. Még párszor mormogott valamit, bizonyosan azt, mit a kocsmából kidobott magyar baka, hogy »Szegény hazám!«. De nem mind ilyenek a mi horvát testvéreink; előkelő és nagyon kedves embereket volt alkalmam köztük megismerni. A nép pedig általában munkás és jó erkölcsü. Milyen kár, hogy a bujtogatók szava után indulva, egy része csak gyülölni tudja természetes és törvényes testvéreit, a magyarokat, egy eszméért, mely aligha fog valaha teljesülni, legalább ugy nem, mint a hogy ők óhajtanák.

De nézzük a természetet, mely nyajasan mosolyog ránk. A quarnerói legszebb öblök egyikének nevezhetjük a buccariit is, mely már a *Fiumé* hoz közeledő vasuti vonalon is feltünik. Két tengeri mértföld hosszu, fél mértföld széles és negyven méter mély. *Molo*-ján nagyobb hajók is kiköthetnek. Az öböl fölött meredek hegylejtőn lépcsőzetesen épült a kicsiny, de érdekes város. Távolról olyan, mintha egymás tetején állnának a házak s ez tiszta időben pompásan tükröződik vissza a tengerben, a mellék hegyoldal grádicsos szőlő-ültetvényeivel együtt. Ez az elég nagy területen fekvő szőllő szolgáltatja a hires „bakarszka vodicát“ édes pezsgő bort, melynek dugóját szivesen pattogtatják előttünk, ha betérünk a sürün egymás mellé épült házak egyikébe, mely házak egész labirint. Különösen a régi rész, mely minden stil és rendszer nélkül, de leginkább mégis régi olasz modorban épült. Itt-ott romokban hever egy-egy bedőlt pince, lépcső vagy épület, melyet a kegyelet vagy a röstség nem hord szét; ha rá kapaszkodik a repkény, még érdekessé is válik. A belső berendezés megfelel a külsőnek. Az érdekes butorok annyira komplikáltak, hogy első pillanatra nem is jövünk tisztába némelyiknek rendeltetése felől. A kicsiny szobák annyira merész ivezetüek, hogy az idegen szinte fél, midőn ismét a szabadba jut. Udvara alig van s a kapu egyszersmind pitvarajtó is. Ha egy ily házból el akarunk távozni, sikátorba jutunk, melyről egy lépés előre vagy oldalt s már a szomszéd tulajdonában vagyunk s kopogtatás nélkül toppanhatunk be, mert nyárban éjjel nappal tárva-nyitva minden ajtó. Ez is a nép jó erkölcséről tanuskodik. Erősen megtartják a tizparancsolat ötödik szakaszát, talán azért is, mert ökrük, szamaruk nincsen, a feleségeik pedig egyformán nem szépek. De ez alatt csak a pórnők értendők, mert az uri nők itt is kedves jelenségek.

Ha már kissé kifáradtunk a *Karszt* durva kövületének szemléletébe s meguntuk a levante, sirokkó és borina szél-urfiak kamaszos fölfuvalkodottságát: elvitorlázunk *Abbáziá*-ba, mely telelő hely ugyan, de nyár végén is nagyon szép. Ott pázsitszőnyeget, viruló ligetet és örök békét találunk. A hatalmas *Monte Maggiore* hegység ugyan megvédi mindenféle vihartól. Még a tél sem tépi meg bájait, mert a bóra, a *Karszt* vidék lakóinak e réme, nem fér hozzá s csak a partszéleken támadt, erősebb hullámzás adja tudtul az ott lakóknak, hogy örüljön, a ki otthon van s imádkozzék tengeren levő övéiért. Ezt különben az itteni nép megteszi jó időben is, mert akárhol éri a harang kondulása, félbehagy minden munkát és imára kulcsolja össze két kezét. Természetes is, hogy oly jó és szelid a nép, hiszen virágillatot sziv be a levegővel s a kis gyermek is uzsonnai fekete kenyerét rózsafa alatt költi el s bizonyosan érezi rajta azt a mézet is, amit az ő virágjukról más köpüjébe hord a méh. Az ősi rózsafa ott diszlik majd minden szegényes kunyhó előtt, örökül kapták a viskóval együtt s igyekeznek azt épségben hagyni gyermekeikre. A rózsa-kultuszon kivül az éghajlat vadon termi a legszebb virágokat. Elképzelhető, milyen szép a fürdőtelep, hol még a művészet nemesitő a buja tenyészetet.

Az egzotikus fanemek csoportja alatt milyen kábitó az andalgás. Itt még a prózai ember fejére is ráborul a nemes lomb, ha kedve kerekedik babérfa alá leheverni. De ezt az élvezetet busásan meg kell fizetni a fürdőzőknek vagy a telelőknek, mert az itteni fényes vendéglők tulajdonosai értenek a költői hangulat kiaknázásához. Azért a turista, ki ezen a vidéken jár, jólteszi ha Abazziával végezi kirándulásait, mert innét üdébb tüdőt, tágabb szivet s üresebb zsebet visz haza.

Chyzer Kornélné.

(Huszonötéves találkozó Sárospatakon.) A sárospataki ref. főiskolában érdekes ünnepség folyt le szeptember 24 és 25 én. Az *alma mater* régi növendékei gyültek össze egy találkozásra, azok, kik 25 évvel ezelőtt, 1867 ben távoztak el a főiskola kebeléről, mint *érettségi vizsgálatot* tett ifjak. Mint ifjak hagyták el Patakot, telve életkedvvel, reménynyel a jövő iránt, küzdőteret keresve munkásságuknak, mint megélemedett férfiak, részben deresedő fővel, a Gondviselés által részükre kijelölt különféle munkatérről, az ország más-más részéből, egy-két napra letéve a munka szerszámait, siettek vissza a főiskolába, hogy annyi idő mulva ujra együtt legyenek reményeik s bánataik osztályosaival, együtt öleljék a főiskolát, mely őket hű anyaként keblükre fogadta, nevelte, együtt örüljenek, visszaképzelve magukat a gondtalan, édes gyermekkorba. A találkozáshoz való előkészületeket a Patakon lakó négy osztálytárs, élükön *Radácsi* György teológiai tanárral (a többi patakiak: *Desső* Lajos tanitóképző igazgató, *Katona* György nyug. mérnök és *Végh* Bertalan ügyvédő) végezte, ki az egész összejövetelnek főmótora volt. A gyülekezést szombatra tüzték ki s szép számmal egybegyültek a régi iskolatársak: sok közöttük a pap, de vannak ügyvédők, birák, tanárok is, továbbá vármegyei főjegyző, ártéri igazgató, pénzügyigazgató stb. Összesen mintegy 44-en jelentek meg, s este vidám ismerkedő estét tartottak, melyet a régi diákéletből meritett jóizü elbeszélések füszereztek. Vasárnap reggel csoportosan lefényképeztették magukat, azután elmentek tisztelegni a főiskola közigazgatójához, aki előtt a főiskola iránt való törhetetlen ragaszkodásuknak adtak kifejezést; — továbbá még élő tanáraikhoz, kiket állandó szeretetükről s tiszteletükről biztositottak. Majd megszólalt a harang s mind megjelentek az ur házában, hálát adni, hogy őket annyi év után újra összehozta Sárospatakon. Az egyházi szertartást egyik társuk *Ruszkay* Gyula, jánosi (Gömör m.) lelkész végezte; az istentisztelet ünnepiességét a női énekkar kitünő szereplése is fokozta. A városi templomból a főiskolai imaterembe mentek, hol az egybesereglett nagy közönséggel együtt elénekelvén az *Im' bejöttünk nagy örömmel* kezdetü éneket, *Radácsi* György teol. tanárral együtt imádkoztak, ki forró szavakban fejezte ki az ünneplők lelkét átható örömés hálaérzést. Majd *Czövek* János szabolcsi lelkész olvasta fel egyik társuknak meleg alkalmi költeményét, végül elénekelték az *Isten áldd meg a magyart* kezdetü dalt. Délben nagy közebéd egyesitette a találkozókat a tanári karral, a délután látogatásoknak volt szentelve, este *Végh* Bertalan vendégszerető háza gyüjtötte össze őket baráti asztalhoz, a honnan némelyeket csak a késő éj vezetett szállásukra, mig mások az ifjuság által a *Kossuth*-ünneppel kapcsolatban rendezett táncmulatságot keresték fel. Hétfőn távoztak el Patakról, miután lelkük sovárgó vágyát e találkozással lecsillapitták. *r. l.*

(Családi öröm.) *Andrássy* Tivadar gf.-nak és nejének nagy örömük van. E napokban aranyos szép leánykájuk született, kinek keresztelője e napokban volt a t.-dobi kastély fényes falai között. A nemes grófnak és kedves nejének eme nagy öröméhez tisztelőik sok szerencse- és ezer áldás kivánatával csatlakoznak!

(Jutalom-játék.) *Győre* Alajosnak, Halmay társulata jónevü drámai szinészének jutalom-játékául kedden a *Haramiák* c. tragédia kerül szinre. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

(A »Zemplén« fekete táblája.) Mikor Budapestet köztisztaság tekintetében legutóbb megvizsgálták, ugy találták, hogy csak egyetlenegy ház maradt az előbbeni rondaságban és ez az egyetlenegy is *orvosé* volt. Nos, igy van ez Ujhelyben is. Aki nem hiszi, nézze meg a 155—158. számu udvarokat. De nem ez különös a dologban, hanem az, hogy a városi hatóság ezt régen jól tudja s még sem tesz ellene. Talán most már ideje lenne, hogy tegyen, mert »Proximus ardet Ukalegon!«

(Ásvány-olaj-finomitó.) *M. Laborcz* községben most végezik egy nagyszabásu ásvány-olaj-finomitó gyár alapozását. A gyárnak az lesz a rendeltetése, hogy a lengyelországi petróleomot raffinálja és igy az Amerikából beözönlő kőolajjal versenyezzen.

(Cognac.) A mostani járványos időben talán nem lesz érdektelen produkálni a magyar községi és körorvosok országos egyesületének, továbbá a balneológiai egylet hivatalos közlönyének a »Közegészségügyi Kalauz«-nak kitünő cognac cim alatt f. é. március 20-iki számában közölt hirét, annál kevésbé, mert épen a cognac az, melyet a colera ellen nagyon ajánlanak. A nevezett szaklap ezeket irja: „Ujabb időben egy rendkivül finom és jó cognac jelent meg a közfogyasztás piacán. A gróf Esterházy Géza féle cognac ugyanis ugy a tiszta előállitás, valamint szesztartalom tekintetében oly kiváló szeszproduktum, hogy annak akár egészségesek, akár a javalat szerint betegek számára való használatát a legjobban ajánlhatjuk. — Az orvosi gyakorlat az ujabb therapiában lényeges szerepett juttat a cognacnak s azért azt hisszük, hogy ezen minden tekintetben elsőrangu cognaknak megismertetésével és ajánlásával jó szolgálatot teszünk orvostársainknak. (Beküldetett.)

(Gombamérgezés áldozatai.) *Lazony* községben *Szemes* János 5 tagból álló családja mult pénteken rosz gombát evett, mitől az egész család megbetegedett, sőt egy 5 és egy 10 éves fiú, görcsök és hányás közt, meghalt, hárman az alkalmazott orvosi segedelem után jobban lettek. — Eddig a tudósító. Mi a szomorú hír kiegészitéseül még hozzáteszszük, hogy az itten elmondott eset az, melyről Ujhelyben hírleni kezdett, hogy *Lazony*ban kolera-eset fordult elő. Tehát nem kolera, hanem rosz gomba volt a halálozás előidézője. A szívek megkönnyebbedése végett ismételjük, hogy vármegyénk egész területén a közegészségi viszonyok kedvezően alakultak s még egyáltalában nincsen ok a kolerától való aggodalmakra.

(Napidíjas kerestetik.) A varannai kir. járásbíróságnál, 80 kr. napidíj mellett, alkalmazást nyerhet egy férfi-egyén, aki szorgalmas és hozzá még hibátlan, folyékony, jól olvasható írása is van. Az állás elnyeréseért két hét alatt *Antalóczy* Antal kir. járásbíróhoz kell folyamodni.

Irodalom.

A **„Vasárnapi Ujság“** szeptember 25-iki száma, következő tartalommal jelent meg: »A pécsi hadgyakorlatok.» A vasárnapi Ujság katonai tudósitójától. (5 képpel: 1. A király és katonai kisérete. 2. A parancsnokok értekezlete a gyakorlat után. 3. Gyalogság vasuti kocsikon, utközben. 4. A sorból kidőlt katona. 5. Nézők. Jantyik Mátyás rajzai.) — „Hiszek.“ Költemény Palágyi Lajostól. — „Tamás, a szegény hitelező.“ Elbeszélés. Irta Timár Szaniszló. — „Bűvészek és szemfényvesztők.“ — Történeti epithetonok.“ — „A viz.“ Rácz Sándortól. — „A kölni dóm legendája.“ (Képekkel.) — „A Kossuth-ünnep Budapesten.“ (2 képpel: 1. A menet gyülekezése a Kálvin-téren. Cserna Károlytól. 2. A népgyülés a városligetben, Kimnach Lászlótól.) — »A hadsereg lövésziskolája a brucki táborban.« (Képekkel: 1. Izmétlő puskák kipróbálása éjjel. 2. Lovassági tisztek céllövési gyakorlata forgópisztolyokkal.) — »Cialdini Henrik olasz tábornagy.« (Arcképpel.) — „A kolera Hamburgban.“ (5 képpel: 1. Kolera-betegek kórházba szállitása. 2. Hirlapárusok kioszkja. 3. Angol hirlaptudósító megfüstölése. 4. Ágynemüek szállitása a fertőtlenitő-intézetbe. 5. Forralt viz szétosztása a szegények között.) — »A megsebezhetetlen fakir, Szoliman bey Aissa.« (Képekkel.) — Irodalom és müvészet. Közintézetek és egyesületek. Mi ujság. Egyveleg. Sakkjáték. Képtalány stb. rendes rovatok.

„A Vasárnapi Ujság« előfizetése negyedévre 2 ft, a »Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak Kossuthnak a Vasárnapi Ujság mellékleteként megjelent uj nagy alaku arcképe, külön is megjelent, s a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4, sz.) 1 ftért megrendelhető.

A **Baross Gábor élete** cim alatt megjelendő mű már teljesen elkészült s e napokban kerül könyvsajtó alá. Barossnak kimeritő, 6 ivre tejedő életrajzán s arcképén kivül tartalmazni fogja a munkás ministernek tanulmány utjából irott 14 és vaskapui utja előtt szüleihez irt utolsó levelét. Egy példány ára megrendelve s előfizetve 1 ft. Megrendeléseket még október közepéig elfogad Petrovics László tanár Kis-Szebenbe Sáros-megye.) Megjelenése után a műnek ára jóval magasabb lesz,

HIVATALOS RÉSZ.

1590. sz./892. kb. *Zemplénvm. közig. bizottságától.*

Zemplénvármegye közigazgatási bizottságának 1892. évi szeptember hó 10-én tartott üléséből

Tárgy:

Olvasztatott a kereskedelemügyi m. kir. minister ur őxellenciájának 1892. évi, őexciájának 1892. évi augusztus hó 15 én 51483/III. számu kegyes rendelete, melyben értesittetik a bizottság, hogy a gőzgép-kezelők, kazán-fűtők számára, az ország több pontján felállitott vizsgáló bizottságokat a M.-Óvárott szervezett ily vizsgáló bizottsággal szaporitotta.

Határozat:

A kereskedelemügyi m. kir. minister ur ő exellenciájának 1892. évi 51483/III. számu kegyes rendelete tudomásul vétetvén, a »Zemplén« helybeli hetilap Hivatalos részében közzé tétetni határoztatott.

S. A.-Ujhely, 1892. szept. hó 10-én,

a közig. biz. elnöke helyett,

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Kereskedelemügyi m. kir. minister. 51483/III. sz. Valamennyi vármegye és önálló törvényhatósági joggal felruházott város közigazgatási bizottságának. Értesitem a közig. bizottságot, hogy a gőzgép-kezelők és kazán fűtők számára, az ország több pontján felállitott vizsgáló bizottságokat a M.-Óvárott szervezett ily vizsgáló bizottsággal szaporitottam. — A vizsgák iránti kérvények a bizottságban képviselt moson-vármegyei m. kír. államépitészeti hivatalhoz intézendők. Budapest, 1892. aug. 15-én. *Lukács* Béla, s. k.

— —

17524./892. sz. *Zemplén-vármegye alispánjától.*

Közhirrététel végett a tek. főszolgabiró urnak kiadatik.

S.-A.-Ujhely, 1882. szeptember 10.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

689/áll. sz. Versenytárgyalási hirdetmény. A sáros vármegyei kir. államépitészeti hivatal területén lévő budapest kassa-duklai állami közuton 1893, 1894, 1895, 1896, 1897 és 1898. években eszközlendő kavics-szállitás biztositása végett a f. 1892. évi október hó 5-én a kereskedelemügyi m. kir. ministérium és a fentnevezett államépitészeti hivatal helyiségében zárt irásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás tartatik. Felhivatnak ennélfogva a vállalkozni kivánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi m. kir. ministérium segédhivatalainak igazgatójához, vagy a fent emlitett m. kit. államépitészeti hivatalhoz cimezve, legkésőbb a kitüzött tárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Az ajánlatok öt pecséttel zárt boritékon a cimzésen felül világosan kiirandó az államépitészeti hivatal és azon állami közut neve, melyre az ajánlat vonatkozik. Az ajánlatok az államépitészeti hivatalban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg. Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi minister ur őnagyméltósága által elfogadott s az államépitészeti hivatalnál kitett kőmintától eltérő kőanyagot kivánna szállitani, ennek saját pecsétjével ellátott mintáját ajánlatához mellékelni s egyuttal a felosztási kimutatás 7. rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik. Az árnak a kereskedelemügyi minister Őnagyméltósága által elfogadott s az államépitészeti hivatalnál kitett mintával szoros, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségü anyagra kell vonatkoznia. A benyujtott ajánlatok vissza nem vonhatók, s mindegyik ajánlattevő beadásától számitott nyolc hétig kötelezettségben marad. Az államépitészeti hivatal területén átvonuló minden egyes állami közuti vonalra külön ajánlat nyujtandó be. Az állami közutaknak csupán egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vetetni nem fognak. Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás, szabályszerü bélyeggel látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláirandó. A bánatpénzek az állampénztárba, vagy adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó. A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után, az ajánlott árak összegének 5%-át kell tennie ki. Készpénz, vagy értékpapir az ajánlathoz nem mellékelendő Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadás iránt megtétetni. A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstart azonban csak azon naptól kötelezi, melyen azt kereskedelemügyi minister ur Őnagyméltósága elfogadja, A szállitási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és kőminták az államépitészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban átvehetők, illetve megtekinthetők. Eperjes, 1892. évi augusztus hó 31-én. Helyettes főnök: ***Dóblás Ede***, s. k. kir. mérnök.

— —

40. k. p. v. szám. *Zemplénvármegye alispánjától.*

Hirdetmény.

A képviselő választásokat intéző központi választmány nevében ezennel közhirré tétetik, hogy a folyó szeptember hó 10-én tartott választmányi ülésben az 1893. évre megállapitandó választmányi névjegyzék ellen Bély József és Bukó Dániel tályai, Kresz János kassai, Winyánszky János b.-keresztúri, Ladomérszky József, Ács Nándor, és Mándi Károly erdő-horváti, Bodnár János nagymihályi, Id. Rák János trauconfalusi, Fodor Jenő, Rácz Benjamin s.-pataki, Dessewffy Dezső garanyi, Ifj. Tarpai László, Kormos Armin, Elek Sándor, Fleiszner Frigyes és Klein Jakab s.-a.-ujhelyi lakosoktól beadott felszólalások felett hozott határozatok a T. vármegye irattárában alulirt naptól e folyó szeptember hó 30-áig közszemlére kitéve vannak.

S.-A.-Ujhelyben, 1892. szept. hó 20-án.

Matolai Etele, alispán.

mint a közp. választm. elnöke.

— —

4508./I. sz. *A s.-a.-ujheyi j. főszolgabirájától.*

Körözés.

Egy fehér, sárga foltos, félhosszu szőrü, rojtos farku, hátsó sódarán égési sebnyomokkal, nyakában függő lánccal ellátott kan vizsla elveszett.

Felhivom azt, aki befogta, vagy róla tudomása van, hogy hivatalomnál azonnal jelentést tegyen.

Barthos, főszolgabiró.

— —

4408/I. 92. sz. *A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabirájától.*

Mislei József s.-pataki földmivesnek 1 drb. $4^1/_2$ éves kanca, világos pej, bal hátulsó combján „M« jegygyel ellátott és 1 drb. $7^1/_2$ éves, herélt, sötétebb pej, vágott jobb fülü, jegytelen lova f. hó 21—22-ike közötti éjjelen elveszett.

S.-A.-Ujhely, 1892. szept. 28.

Barthos, főszolgabiró.

— —

2314. k. i. sz. *Gálszécsi járás szolgabirájától.*

Körözés.

Köztudomásra hozom, hogy Bodnár György hoóri lakosnak egy 2 és fél éves piros pej, jegy nélküli első bal lábára keh folytán seb-helyes kanca lova f. évi szept. hó 21-én elveszett.

Gálszécs 1892. szept. 23.

Somossy szolgabiró.

——

25247/II. 92. sz. *A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.*

Valamennyi községi és körjegyzőnek s általuk a községek elöljáróinak!

Hornyák Mária szolnocskai illetőségü volt, kir. helmeczi lakos 78 kr. bünügyi költség térítmény fizetésére kötelezett egyén ismeretlen helyre távozván, felhivatik (cim) hogy a nevezettet müködése területén nyomozza s feltalálása esetén lakását ide jelentse be

S.-A.-Ujhely, 1892. augusztus hó 13-án.

Becske, kir. pénzügyigazgató.

——

30992/II. 92. sz. *A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.*

Zemplénvármegye valamennyi községi, illetőleg körjegyzőjének.

Csonka János 15 éves, róm. kath. szolga, battyáni születésü volt bolyi lakos és a kir-helmeci kir. járásbiróságnál elitélt volt, bünügyi költség fizetésére kötelezett egyén ismeretlen helyre távozván, felhivatik, hogy a nevezettet müködése területén nyomozni s feltalálása esetén lakhelyét bejelenteni igyekezzék.

S.-A. Ujhely, 1892. évi augusztus hó 25-én.

Becske, kir. pénzügyigazgató.

A szerkesztő póstája.

Gy. S. urnak — *Bodzás-Ujlak.* A naptár hivatalos részébe tartozó adatok beérkeztek. Igen köszönöm.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

HIRDETÉSEK.

A Foncière pesti biztasitó társaság főügynöksége.

Szabott árak.

SZŐLLŐSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt

üveg, porczellán, majolika,

DITMAR-féle lámpa,

Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök

raktárát

legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár.-olaj

nagy raktára. 1

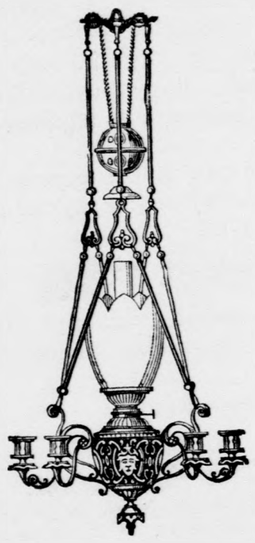

Szabott árak.

Mindennemü angol szervizek dús választékban.

TK. 3207./1892. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint tkkvi hatóság közhirré teszi, hogy Vass Istvánné sz. Csorba Erzsébet végrehajtatónak, Puskás János, Puskás András, Puskás Mihályné sz. Puskás Zsuzsánna, Csonka Jánosné, sz. Puskás Juliána és Puskás János végrehajtást szenvedők elleni 23 frt 22 kr. költségkövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság) területén lévő Kis-Toronya község és határában fekvő a kis-tornyai 3. sz. tjkvben Puskás János Puskás András, Puskás Mihályné sz. Puskás Zsuzsánna, Csonka Jánosné sz. Puskás Juliánna, nevére jegyzett I. 1—6 és 9—11 sz. 5/b 6/b 161. 209. 253. 286. 365. 416. 431. hr. bel- és külbirtok és az ehez tartozó és az ottani 30. sz. tjkvben felvett közös legelőbeli illetmény 503 ftban, ugyszintén A II. 1. sor 863. hr. szőlőre 108 ftban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok, az **1892. évi október hó 31-én d. e. 10 órakor** Kis-Toronya község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 50 ft 30 kr. és 10 frt 80 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. LX-ik t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt kir. igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881-ik LX. törvényczikk 170. §-a értelmében a bánatpénz-nek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1892. évi aug. hó 6-ik napján.

Emödy, kir. tvszki biró.

Gyógyszerész gyakornokul

hat gymn. osztályt végzett ifju igen jó föltételek mellett felvétetik **Hazay Géza** gyógyszerésznél Tőke-Terebesen. —?

113/1892. v. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a gálszécsi kir. járásbiróságnak 1761 és 1762/92. p. számu végzésével Egreczky Péter málczai lakos felperes részére Bernáth Béla kazsui lakos alperes ellen 400 ft és 142 ft 88 kr. s jár. erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás folytán nevezett alperestől 1892. évi augusztus hó 23-án lefoglalt 990 ftra becsült ingoságokra a gálszécsi kir. biróságnak 1872/92. sz. kiküldő végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a helyszinén vagyis Kazsu községben leendő megtartására határidőül 1892. évi október hó 5-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki, amikor biróilag lefoglalt 14 db különféle szinű és faju ló az 1881-évi 50. t.cz. 107 és 108. §§-a szerint a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellet, szükség esetén becsáron alúl is elfognak adatni.

Felhivatnak egyutal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbséggel birnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy irásban alolirottnál az 1881. évi 60. t.-cz. 111 §-a értelmében a külömbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulaszák.

Gálszécs, 1892. évi szept. 16-án,

Kovalszky Gyula, bir. kiküldött.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

Sirkövek ujbóli tervezése

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutczán, a „Vörös ökör" vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kivánatra felállitok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

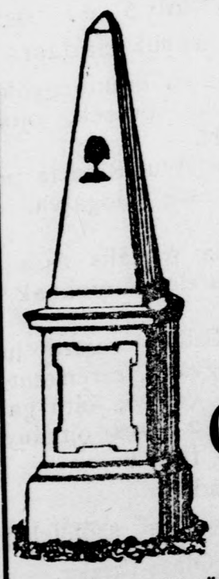

Tisztelettel

BURGER ADOLF

vállalkozó.

Sürgönyczim:

Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

25—

Jutányos áron készittetnek.

Kivánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Tölgyfaeladási hirdetmény.

A mélt. kassai püspökség tulajdonát képező Zemplénmegye szent-mariai község határában fekvő tölgyes erdő folyó évi favágása, mely 439 drb fennálló fából áll és 1502 köbméterre, pénzértékben 3692 frtra van becsülve, ajánlat utján el fog adatni. A 10%-os bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok *f. évi okt. hó 10-ig* alulirotthoz nyujtandók be, ahol a feltételek is megtudhatók. Püspök ur Őméltósága fenntartja magának a beadott ajánlatok tetszés szerinti választását vagy visszautasitását.

Kassán, 1892. évi szeptember 15-én.

Stessel Gyula,

a kassai püspökségi javak felügyelője.

436/1892. jk. sz.

Pályázati hirdetmény.

A városi kertészi állás jövő 1893. évi január hó 1-ső napjától üresedésben fogván jönni, annak betöltésére ezennel pályázat nyittatik.

Az ezen állás elnyeréséért pályázni szándékozók felhivatnak, miszerint kérvényüket f. év november hó 1-ső napjáig az előjáróságnál nyujtsák be.

A szerződési feltételek az elöljáróságnál megtekinthetők.

S.-a.-ujhely, 1892. szept. 29-én.

Ujfalussi Endre, főbiró.

8209. számhoz.

k. ü, 1892.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. igazságügyi ministerium a f. évi szeptember hó 16 án 28453/i. m. 1892. szám alatt kelt magas rendelettel a felügyeletem alatt álló sátoralja-ujhelyi központi fogház tetőzetének és ereszcsatornáinak helyreállitását 1204 forint 37 kr., a fogház külső falazatának kijavitását pedig 617 forint 27 kr., összesen 1821 frt 64 kr. költség keretén belül engedélyezni méltóztatott.

A jelzett munkálatoknak biztositása czéljából *1892. évi október hó 4-ik napjának d. e. 10 órájára* a sátoralja-ujhelyi kir. ügyészség hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek, a versenyezni kívánókat felhivom, hogy a fenti munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számitandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig ide annyival inkább adják be, mert a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. A munkálatokra az ajánlatok együttesen, vagy külön-külön is beadhatók.

A szóban levő munkálatokra vonatkozó műszaki műveletek és részletes feltételek hivatalomnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

S.-A. Ujhely, 1892. szeptember hó 21.

2—2 **Hlavathy József,**

kir. ügyész.

Hirdetés.

Özv. gróf Sztáray Vilmosné őméltósága tulajdonát képező, Ungvártól félórányira eső tejgazdaságra berendezett s teljesen felszerelt 1200 osztályozott hold kiterjedésü Jenke-Székói birtok 12 évi időtartamra haszonbérbe adandó, s **rögtön** átvehető. A bérleti feltételek alulirottnál, s ugy a birtok, valamint a bérfeltételek Jenkén a tiszttartónál megtekinthetők.

Kelt Nagymihályban, 1892. okt. 1-én.

Sulyovszky István,

ügyvéd, mint megbizott.

1—2

A LEGUJABB ÉS LEGOLCSÓBB

4—4 POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

a

MAGYAR UJSÁG

Laptulajdonos: **Dr. Fenyvessy Ferenc** orsz. képviselő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

1 hóra 1 frt, ¼ évre 3 frt, ½ évre 6 frt, 1 egész évre 12 frt.

Egy szám ára: 3 kr. vidéken 4.

A „Magyar Ujság" kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az *állandó kedvezményt* nyujtja, hogy a *„Magyar Ujság"*

VALAMENYI SORSJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria *összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak*

és a magyar leszámitoló és pénzbeváltóbanknál letétbe helyeztettek játszanak és évenként és csoportonkint **65,**

tehát **130 huzásban** részesülnek s csoportonkint 3 és ½ tehát összesen

7 millió nyereményre játszanak.

A „MAGYAR UJSÁG" rendesen 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalon jelenik meg és a rendes gazdag rovatokon kivül állandóan két vezércikket, két tárca és ismeretterjesztő cikket és

két kitünő regényt közöl,

melyek közül a ¼ éves előfizetők 1 kötetet, a ½ éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután **a lapban közölt kitünő regények**

külön kötet alakjában is megjelennek.

Mutatványszámokat kivánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG"

kiadóhivatala

Budapest, IV. kerület, gránátos-utca 1. sz.

A Dr. Matolay Károly által összeállitott

ÉTPOR

mentes minden a gyomrot terhelő felesleges, avagy káros anyagoktól s igen jó eredménnyel alkalmazható gyenge gyomruaknál, kiknek a legcsekélyebb étrendi kihágás gyomor-elrontast, rossz szájizet, puffadást, gyomor-égést szokott előidézni.

Egy doboz ára 90 krajczár.

Ajánlom csodálatos hatásu **hajszeremet,** mely a legerősebb haj-hullást is 2—3-szori használat után meggátolja. **Egy üveg 2 forint 19 kr.**

Báró **Luzsinszky**-féle **szájvíz,** a foghust erősiti, a szájnak igen kellemes illatot kölcsönöz, **egy üveg ára 33 kr.**, — hozzávaló **fogpor,** amely a legfeketébb fogakat is hófehérré teszi, **50 krajczár.**

Kaphatók egyedül Pólányi Dezső „Szent Annához" czimzett gyógyszertárában Homonnán. 1—3

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi bútor-csarnok

Sátoralja-Ujhelytt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, **5 teremben nagyszerüen berendezett**

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy **minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerü, izléses kivitelben** csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilynemü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendü szakiparosaim közremüködéseivel azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü kitünő **asztalos- és kárpitos-bútorok** valamint **fantasie- és dísz-bútor** s legelegánsabban teljesen felszerelt **urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek** részére a most divatozó fanemekben és a **legujabb alakban;** nemkülönben **szalongarniturák** különféle szövetekkel, diszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly külömböző **jutányos árak mellett** készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki **igényeinek megfelelően** teljes megelégedésére **a legolcsóbb gyári árban** szerezheti be.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemü közönségnek b. tudomására hozni, hogy butort vásárolni szándékozók kényelmére bolthelyiségem emeletén is f. év január hó 1-től

bútor-minta-termeket

rendeztem be, hol ugyanis **ebédlő- és háló-szobák** valamint **szalonok** készen és felállitva a csak gondolható legszebb kivitelben láthatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam kiváló tisztelettel

12—

Wilhelm Henrik.

7—8 Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt. 1. 35 1 kis palaczk ára 68 kr.

viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Behyna Testvéreknél, S.-a.-Ujhely.

Üzlet-megnyitási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tádomására adni, miszerint itt helyben **a Reichard testvér urak által birt üzlethelyiséget kibéreltem,** melyben egy a mai kor igényeinek minden részben megfelelő

női konfectió termet

fogok berendezni és a tisztelt hölgyközönség részére

már október hó 1-én megnyitom.

Raktáram a legujabb façonu bécsi és berlini **Modell Jaquettek, köpenyek, Cappek, vattás és bőrbélésü bundák, gyermek felsők, karmantyúk és női sapkák, boax minden fajban a legnagyobb választékban lesz ellátva.**

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy a tisztelt vevő közönség teljes bizalmát pontos és szolid kiszolgálás által magam részére kiérdemeljem.

Ugyszintén értesitem a tisztelt és nagyérdemű úri közönséget, miszerint üzletem egy

FÉRFI-RUHA TEREMMEL

fogom egybekapcsolni, dúsan ellátva **angol és franczia kelmékkel és első rangú szabászom** alkalmaztatásával azon kellemes helyzetben leendek, hogy kifogástalan szabású jól kidolgozott mérték szerint készült öltönyöket a legolcsóbb árak mellett lesz szerencsém szolgálhatni.

Ugyanazon helyiségemet

kész férfi és fiu-gyermek öltönyökkel

utazó és városi bundákkal fogom ellátni és előre is azon kecsegtető jó reménynek nézek elébe, hogy a nagyérdemü hölgy- és férfi közönség ezen czikkbeni szükséglete fedezetét lesz kegyes számomra fönntartani üzletem megnyitása idejéig.

Midőn ezért esedezem, maradtam a tisztelt vevő közönség szives pártfogását kérve mély tisztelettel legalázatosabb szolgája

3—3 **FRIEDMANN GÁBOR.**

Kerestetik.

A nagyságos Kazinczy Arthur úr berettői birtokába egy jó irással biró **gazdasági irnok** 200 frt évi fizetés és teljes ellátás mellett. Már gazdaságban gyakorlottak előnyben részesülnek, a tót nyelvben való jártasság kivánatos.

Levelek Szirmay Balamér úr czime alatt Berettőre utolsó pósta Bánócz intézendők. 2—3

Eladó szőlővessző. 5—6

Méltóságos báró *Vay Sándor* ur „meszesi szőlészetében" a folyó év őszén a következő szőlővessző kerül eladásra:

15 ezer darab I. osztályu kitünő gyökérzetű Ripária portális és sauvange keverék, ojtás alá válogatva, ezrenként **60 frt.**

10 ezer darab II. osztályu Ripária portális és sauvage keverék, kiültetésre válogatva, ezrenként **45 forint.**

20 ezer darab Ripária portális és sauvage sima vessző, 50 cm. hosszu dugványoknak, megvágva ezrenként **8 forint.**

5000 darab Olasz Rizling vessző homok ültetésre 50 cm. hosszu dugvány, ezrenként **9 ft.**

5000 darab Furmint vessző, ojtó galynak kiválóan alkalmas, erőteljes, 2 éves ojtvány, tőkékről metszve ezrenként **9 ftjával.**

Megrendeléseket elfogad:

Kvaszinger Miklós, uradalmi szőlőfelügyelő.

Meszes-major, u. p. Olasz-Liszka.

S.-a. Ujhely, nyomatott a »Zemplén« gyorssajtóján.